

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Asiantuntijalausunto
29.9.2023

1/1

TEM LAUSUNTO TYÖELÄMÄ- JA TASA-ARVOVALIOKUNNALLE HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAIKSI SIVIILIPALVELUSLAIN MUUTTAMISESTA (HE 17/2023 VP)

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä kirjallista lausuntoa koskien hallituksen esitystä siviilipalvelulain muuttamiseksi (HE 17/2023 vp).

Työ- ja elinkeinoministeriössä on valmisteltu hallituksen esitys eduskunnalle laiksi siviilipalveluslain muuttamisesta. Esitysluonnos on ollut lausuntokierroksella 24.3.2023 – 2.5.2023 ja lausunnon antaneet kannattivat ehdotettuja muutoksia. Lausuntopalautteen perusteella jatkovalmistelussa tehtiin täsmennyksiä sekä ehdotettuun lakitekstiin että perusteluihin.

Esityksessä ehdotetaan siviilipalveluslakiin (1446/2007) tehtäväksi teknisluonteisia päivityksiä, jotta laki vastaisi aiemmin voimaan tulleita sote- ja perhevapaaudistuksia.

Esityksessä ehdotetaan sekä normaaliolojen että liikekannallepanon aikaisten palvelupaikkojen luetteloon lisättäväksi hyvinvointialueet, hyvinvointiyhtymät sekä kuntayhtymät. Muutoksella mahdollistettaisiin siviilipalveluksen suorittaminen sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä pelastustoimessa samalla tavoin kuin ennen niiden järjestämisvastuun siirtymistä kunnilta hyvinvointialueille. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävissä palvelee vuottaan noin 400 siviilipalvelusvelvollista. Vuoden 2023 osalta työpalvelu näissä tehtävissä on ollut mahdollinen määräaikaisina solmittujen palveluspaikkasopimusten turvin. Määräaikaiset sopimukset ovat voimassa, kunnes hyvinvointialueet on lisätty palveluspaikkaluetteloon, kuitenkin enintään vuoden 2023 loppuun. Muutoksen toivotaan tulevan voimaan mahdollisimman pian, jotta hyvinvointialueilla suoritettavaan työpalveluun ei tulisi katkosta.

Kuntayhtymien lisäämisellä selkeytetään niiden asemaa palveluspaikkoina, koska niille on aiemmin myönnetty palveluspaikkaoikeus hallituksen esitykseen (HE 140/2007 vp) sisältyvän maininnan perusteella.

Lisäksi ehdotetaan perhevapaaudistukseen liittyviä teknisiä ja terminologisia muutoksia. Keskeisin näistä muutoksista on vanhempainvapaoikeuden lisääminen paitsi oman lapsen syntymän yhteydessä, myös adoptiolapsen sijoittamisen yhteydessä. Perhevapaaudistuksen yhteydessä tätä muutosta ei tehty asevelvollisuus- eikä siviilipalveluslakiin, mutta vastaava muutos on sittemmin tehty myös asevelvollisuuslakiin (1438/2007). Siviilipalveluslakiin tehtävä samansisältöinen muutos voidaan katsoa yhdenvertaisuussyistä tarpeelliseksi. Terminologiset muutokset ovat tarpeen tulkinta-epäselvyyksien välttämiseksi.

Erityisasiantuntija Aino-Inkeri Miestamo puh. 0295 047 248